

een kind, het verliezen van je man of vrouw en het geraken in een echtscheiding kan een grote eenzaamheid veroorzaken. Door deze situaties veranderen je relaties met anderen, waardoor je je onbegrepen kunt gaan voelen. Je voelt je van de anderen afgescheiden. Je vindt dat je weinig steun van anderen krijgt enzovoort. Hoe meer je van de omgeving waarin je verkeert verwacht, hoe meer teleurstellingen je kunt opdoen. Hoe meer je het van de mensen verwacht, hoe eenzamer dat je langzamerhand wordt.

De roep om aandacht van de omgeving ontstaat vaak als persoonlijke omstandigheden daarvoor de aanleiding geven. Gods Woord zegt niet voor niets dat we niet op prinsen ons vertrouwen moeten stellen, "op des mensenkind, bij hetwelk geen heil is. Zijn geest gaat uit, hij keert weder tot zijn aarde", Ps. 146:3 en 4a. Maar hij wordt welgelukzalig genoemd, "die den God Jakobs tot zijn hulp heeft, wiens verwachting op den HEERE zijn God is". De dichter geeft hoog op van Zijn macht. De hemel en de aarde, de zee en al wat in dezelve is, zijn door Hem gemaakt. Hij zal niet aflat en zijn hulp en trouw tot in der eeuwigheid te bewijzen aan al degenen die Hem liefhebben en het van Hem alleen verwachten. De dichter geeft hiervan een reeks voorbeelden. Hij doet de verdrukten recht. De HEERE richt de gebogenen op. De HEERE heeft de rechtvaardigen lief. De HEERE bewaart de vreemdelingen; Hij houdt de wees en de weduwe staande; maar der goddelozen weg keert Hij om. De HEERE zal in eeuwigheid regeren. Hij is de God van Sion, van geslacht tot geslacht. Zie Psalm 146. "Wie is gelijk de HEERE onze God? Die zeer hoog woont. Die zeer laag ziet, in den hemel en op de aarde", Ps. 113:5 en 6. Daarom is het "beter tot den HEERE de toevlucht te nemen dan op den mens te vertrouwen.

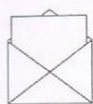
Het is beter tot den HEERE toevlucht te nemen dan op prinsen te vertrouwen", Ps. 118:8 en 9.

De mens is er zo toe geneigd om bij andere mensen, of zelfs bij Gods volk en dienaars, hulp en heil te zoeken. Er is wat dat betreft een groot aanbod van raadgevers, doktoren, predikanten en psychologen die de mensen maar al te graag bij willen staan, tenminste als ze goed uitbetaald worden. Nu weten we wel dat de arbeider zijn loon waardig is, maar de huidige gang van zaken geeft veel te denken. De waarheid levert veel huiveringwekkende dingen op. Nu heeft de Heere, wat naastenliefde betreft, ons ook de onderlinge verplichtingen opgelegd, waardoor de samenleving niet als los zand aan elkaar dient te hangen. Zo mogen we ook niet aan elkaar voorbijlopen. Maar in dit alles zijn mensen maar moeilijke vertroosters en blijken zij in de meeste gevallen maar dwaalziek, afgunstig en haatdragend te zijn. Uitbuiting, corruptie, onbetrouwbaarheid en profiteren van een anders ongeluk blijken dan aan de orde van de dag te zijn en uiteindelijk laten ze je met de brokstukken zitten. In de beste gevallen moeten we dan ook zien, dat zij niet echt kunnen helpen.

Voor uw eenzaamheid, zielsverdriet, pijn aan het lichaam, handicap, gebreken in ouderdom, weduw(naar)schap, geestelijke strijd, helse aanvechtingen, zondelast en -schuld enzovoort, moet u bij de Heere aan de troon der genade zijn. Hij trekt Zich het lot van uw arme, onsterfelijke ziel aan. Hij weet u te bekeren en uw kruis te verlichten. Bij Hem is uitkomst, genade en vrede. Bij Hem is macht om te helpen, te verzoenen en te verlossen. Klop bij Hem aan. In Christus vindt u zeker gehoor.

Krimpen a/d IJssel

ds. A. Kort

Uitleg voor de vragensteller

DE ONDERSCHIEDEN LEIDINGEN MET 'S HEEREN VOLK

Onderliggende vraag dateert nog uit een brief van eind 2008 waarin twee vragen werden gesteld. De ene vraag, over de betekenis van het groeien van de palmboom, is op korte termijn beantwoord. De beantwoording van de andere vraag heeft wel erg lang op zich laten wachten. De vraag gaat over de betekenis van het gezegde "Wat de een van voren leert, dat leert de ander van achter." Wij zullen met de hulp des Heeren proberen er iets over te schrijven.

Deze uitdrukking wordt onder Gods volk wel gebezigd en bevat tot op zekere hoogte een waarheid. Toch wordt van deze uitdrukking veel misbruik gemaakt. Wij mogen niet denken dat ermee bedoeld kan worden, aangaande de ware bekering, dat verlossing of dankbaarheid vóór het stuk der ellende geleerd kan worden. Wel is op te merken dat de een van Gods volk meer zakelijk wordt geleid dan de ander. De eerstgenoemde leert veelal in kortere tijd en meer opeenvolgend de kernzaken der ware bekering, zoals de inleving van het Godsgemis, de geestelijkheid van de wet en Gods rechtvaardigheid, en krijgt daar diepe inleidingen in. Zodat zulkeen in het stuk van de overtuiging over zijn verdorvenheden en verlorenheid, Gods Woord ter bemoediging niet zo ervaart. De ziel wordt meer verborgen ondersteund en zij kan van geen belofte spreken. Zo werkt de Heere in Zijn vrijmacht ook wel zonder tussenkomende bemoediging en belofte naar het gerichtelijke en doet het voor zulkeen al meer en meer

een afgesneden zaak worden tussen God en de ziel. Wij vinden daarvan een voorbeeld in de bekering van Paulus (Hand. 9). In een weg van sterven aan zichzelf en het toevallen van God in Zijn recht wordt Christus ontdekt en geopenbaard, zodat Christus in Zijn Borgarbeid aan de ziel wordt verklaard en zij in kortere tijd mag ervaren dat Christus Zijn bloed heeft gestort om een gerechtigheid te verwerven door Zijn offerande aan het kruis.

Hier mag de ziel door de Heilige Geest weten dat op rechtsgronden een recht is verworven ten eeuwige leven bij God. De een zal deze zaken omtrent zichzelf met een sterker geloof mogen oefenen dan de ander, naarmate de leiding des Heeren met haar is geweest en zoals het de Heilige Geest belijft. Doch daarna kunnen dezulken soms lange tijd hun geloof op Christus zo weinig oefenen en moeten zij soms droog, of soms in vijandschap over de aarde gaan vanwege deze weg, waarop zij niet hadden gerekend. Zij zijn jaloers op een teer, aanklevend leven, wanneer zij moeten inleven hoe laag het afloopt. Zij gaan soms lange tijd in een weg waarin zij weinig of geen geloof kunnen oefenen op hun ontdekte, lieve Borg en Zaligmaker.

Zij treuren over hun vruchteloosheid. De zaken omtrent recht en gerechtigheid en het sterven aan de wet waarop Christus Zich heeft geopenbaard, zijn hun niet vreemd gebleven, doch zij kunnen geen gelovig gebruik van Christus maken als het einde der wet. De Heere handelt zo vrijmachtig in Zijn doen en onderhandelingen. Doch zodra het licht hier weer over opgaat, mag de ziel de liefde van Christus oefenen. In de verdere gangen gaat zij de noodzaak ervaren te weten met een Drie-enig God verzoend te mogen worden. De liefde tot God kan in deze weg zo een heimwee geven om door Christus met God verenigd te mogen worden. De Heere werkt naar Zijn welbehagen, doch de ziel zal steeds ervaren dat armen met goederen worden vervuld en rijken worden ledig weggezonden.

Anderen hebben een meer geleidelijk werk des Heiligen Geestes ontvangen, waarin zij in hun gemis en overtuigingen van zonde soms wonderlijke liefdesuitlatingen ervaren, die zij niet kunnen verklaren. Zij worden meer geleidelijk tot het einde der wet gebracht, waardoor zij ook hun inwendige dood en vloekwaardigheid beginnen over te nemen. Doch daartussen geeft de Heilige Geest bij dezulken veelal bemoedigingen en beloften, waardoor er tijden zijn waarin er een aanklevend leven mag zijn in een ernstig zoeken, hopen, hongeren en dorsten (Matth. 5). Zij zijn in hoop en vrees en in gedurige benauwdheid vanwege hun overtredingen en zonden. Dezulken vinden veelal voor een tijd hun leven als in de weg van Ruth op de akker van Boaz. Zij mogen soms lange tijd uitgaan op de akker van Gods Woord en zij mogen gedurig een aar onder de prediking oplezen. In die weg worden zij bemoedigd en krijgen ze weer hoop en zijn ze soms heimelijk al bekeerd vanwege 's Heeren bemoeienissen, terwijl de meerdere Boaz veelal nog

zo weinig bekend is gemaakt. Wat is het schadelijk om heimelijke gronden te leggen in het oplezen van aren! Want Ruth is altijd nog een Moabietische gebleven met alle aren die zij eerlijk had gekregen in haar werkzaamheden op de akker. Maar we lezen dat er noodzakelijk een tijd moest aanbreken dat de oogst voorbij was. Zij mocht daarna nog wel een onderhoudend leven vinden. Maar haar uitgaan om aren te rapen was er niet meer.

Droog en moedeloos onder de prediking. Naómi zei: "Zit stil, mijn dochter, totdat gij weet hoe de zaak zal vallen; want die man zal niet rusten, tenzij dat hij heden deze zaak voleind hebbe", Ruth 3:18. Ruth kon niet stilzitten, want zij was gewend door dagelijks uit te gaan het leven te vinden in haar werkzaamheden. Doch de gerste- en tarweoogst waren voleindigd! Er was niets meer op de akker te vinden. Wat hield zij toen over? Een lieve vriendin en schoonmoeder Naómi, van wie zij dacht dat zij haar niet meer begreep. Doch het onderwijst dat Naómi mocht geven, kwam van een meer geoefend christen. Naómi zag dat het noodzakelijk was voor Ruth om een andere gang in haar leven te leren kennen. Haar leven was zo anders geworden, want er waren geen aren meer te vinden en Boaz zag zij daar ook niet meer. Hoe kon zij toch ooit nog tot een huwelijk komen met Boaz? Zij ontving geen aren meer waarin de smaak van de liefde van Boaz zo geproefd werd. Als Naómi dan in Ruth 3:18 zegt: "Zit stil, mijn dochter," kon Ruth onmogelijk stil zijn, want met het werkverbond was zij nog niet vastgelopen. Zo moest Ruth aan het eind komen met haar werkzaamheden en ervaren dat er nog een ander nader in de bloedband was om haar te lossen.

O, wat blijkt dat een ziel na ontvangen genade nog verder uit haar werken gezet moet worden. Hoewel zij standelijk haar verlorenheid een weinig heeft ingeleefd, waardoor Christus niet geheel vreemd is gebleven, toch is het zo noodzakelijk dat zij al meer uitgewerkt raakt en aan de weet komt, dat de werkzaamheden omtrent de wet en haar eigen behoud, niet nader tot de meerdere Boaz brengen. De wortel in Adam moet ontdekt worden. De Heere gaat een afgesneden zaak in het gericht houden. Daar weten zij dat hun werkzaamheden ophouden en komen zij aan Gods kant. Deze weg is noodzakelijk, opdat zij Gods rechtvaardigheid in het straffen van hun zonde gaan goedkeuren en overnemen. Zo komt er echt plaats voor een volkomen Zaligmaker, Die Zich in Zijn offerande en bloedgerechtigheid ontdekt en wegschenkt door het zielzaligend geloof. O, lieve vrede en hemelse verwondering als de ziel Christus van God geopenbaard mag krijgen, zoals Paulus ervan spreekt in Handelingen 9:20. God bevredigd tegenover een doemwaardig zondaar door de kruisverdienste van Christus. Daarom, dat we elkaar toch maar veel mogen opwekken om geen grond te leggen in onze werkzaamheden. God zal in Christus aan Zijn eer komen, zodat wij dan bij bevinding weten Wie alleen de eer toekomt. De werkzaamheden niet. De aren niet. Christus alle eer.

Hij gaf Zich vrijwillig tot een brand- en zoenoffer door Zijn ontzaglijk bitter lijden. God de Vader alle eer, want Hij gaf Zijn Zoon, om op Hem alle toorn over de zonde van Zijn Kerk uit te gieten en in Christus' offerande de Kerk van alle eeuwigheid lief te hebben. Maar o, de liefde van God de Heilige Geest, Die het op Zich nam om in het volmaakte welbehagen des Vaders en des Zoons, de arbeid van Christus in de harten van Zijn verkorenen te gaan verklaren. De Heilige Geest wordt Inwoner bij degenen die Hij wederbaart. Maar o, wat wordt de Heilige Geest veel tegengestaan in de ziel en wel in het werk der overtuiging om zich geheel over te leren geven tot overbuiging, voor het eerst en steeds bij vernieuwing.

Toch gaat de lieve Heilige Geest niet meer weg uit de ziel, ondanks dat de ziel het gehele leven door, opnieuw Hem blijft bedroeven en tegenstaan door haar verdorvenheden. De Heilige Geest maakt plaats voor Christus en voor Zijn weldaden en blijft de ziel onderwijzen, maar de ziel wijkt steeds weer af van het onderwijs dat de Heilige Geest haar gaf. Daarom zijn er omtrent de lieve Heilige Geest soms menselijke neigingen om God de Heilige Geest meerdere eer te geven. Maar nee, al is het

dat men bij elke geloofsoefening omtrent een der Personen in het Goddelijke Wezen weer geneigd is de ene Persoon meer eer te geven dan de Andere, toch is dit niet goed. Het is als een cirkel, zodat men door het geloof van de ene Persoon tot de andere Persoon wordt geleid. Gelijke, volmaakte eer komt de Vader, de Zoon en God de Heilige Geest toe!

Helaas, wat moeten wij in deze tijd zien dat het zaligmakend werk omtrent Christus en Zijn verdienste weinig wordt beoefend. Waar zou de oorzaak liggen?

Geachte vraagsteller, we hebben getracht iets te schrijven over de onderscheiden wegen die de Heere met Zijn Kerk houdt. We hebben geprobeerd aan te tonen dat er zijn die in een kortere weg zakelijk tot Christus worden geleid. Maar die daarna veelal moeten inleven wat een bekommerde ziel in een weg van hongeren en dorsten, vallen en opstaan, soms heel lang moest gaan, al eer de helderheid des geloofs omtrent Christus en Zijn kruisverdiensten mocht doorbreken.

Bedankt voor uw vraag, en de Heere doe u behoren bij degenen over wie we mochten schrijven.

Salford (Canada)

ds. G. Gerritsen

Bericht van deputaten

HULP VOOR HAÏTI

Op 12 januari jl. werd de wereld opgeschrikt door een zeer krachtige aardbeving in het straatarme Haïti. Het epicentrum van de beving lag iets ten westen van de hoofdstad Port-au-Prince. Een stad met ongeveer 2 miljoen inwoners. De beving richtte, zoals bekend uit de media, enorme verwoestingen aan. Op dit moment (eind januari) is het officiële dodental opgelopen tot 111.000 mensen. Gevreesd wordt dat dit aantal zal oplopen tot 200.000. Het aantal gewonden bedraagt ruim 190.000. Meer dan 609.000 mensen verblijven inmiddels in 500 tijdelijke kampen, die vanuit geheel de wereld zijn aangevoerd via allerlei instanties. De Haïtiaanse regering rept voorts over 500.000 daklozen. De aardbeving in Haïti van 12 januari jl. is volgens de Amerikaanse seismologen de dodelijkste tot nu toe op het westelijk halfrond.

Vrijwel direct na het bekend worden van de ramp in Haïti hebben deputaten Bijzondere Noden van onze gemeenten in samenwerking met Bijzondere Noden van de Gereformeerde Gemeenten tot een hulpactie besloten. Daarbij is direct door de Gereformeerde Gemeenten € 50.000,- en door onze gemeenten € 25.000,- voor noodhulp beschikbaargesteld.

Tevens is een schrijven uitgegaan naar de kerkenraden met een verzoek om in de gemeenten te collecteren voor het lenigen van de nood na deze aardbevingsramp. Hieraan is in ruime mate gehoor gegeven. Gelden voor hulp aan Haïti kunnen worden overgemaakt op bankrekeningnummer 3060.64.979 ten name van de Alg. Kas Bijz. Noden te Barneveld.

Vanaf de dag dat de aardbeving Haïti trof, is deze noodhulp verleend door de Amerikaanse organisatie World Relief, waarmee Bijzondere Noden van de Gereformeerde Gemeenten contacten onderhouden. Vanaf de eerste dag zijn de lokale stafleden betrokken geweest bij reddingswerkzaamheden en noodhulp voor hun landgenoten. Twee dagen later arriveerden verschillende medewerkers van het hoofdkantoor van World Relief in Port-au-Prince. Samen met de Haïtiaanse directeur hebben ze hun diensten aangeboden in het lokale ziekenhuis. De eerste dag konden ze niet veel meer doen dan mensen ontvangen en ze zo nodig voorzien van drinkwater en medicijnen. Vanaf 15 januari werden het ziekenhuis en een lokale kerk ingericht als gaarkeuken. Honderden mensen kregen hier water en voedsel. Ook werden er dekens en medicijnen uitgedeeld. Veertig stafleden van World Relief werkten zolang het dag was. Maandag 18 januari werd een derde gaarkeuken geopend.

In het weekend zijn enkele stafleden naar de stad Leogan gegaan. In deze stad met zo'n 120.000 inwoners is meer dan 80% van de huizen ingestort. Duizenden mensen liggen onder het puin begraven. De mogelijkheid wordt onderzocht om hulpgoederen naar Leogan te brengen. World Relief denkt in de komende maanden zo'n 3.000 mensen te kunnen helpen met directe noodhulp.

Commentaar – DJK : Dit citaat van ds. Gerritsen uit het kerkblad van de Oud Gereformeerde Gemeenten kregen we van iemand per mail toegestuurd, met het verzoek of we dit op grond van Gods Woord wilden weerleggen. Met de hulpe des Heeren wil ik dat proberen. Niet vanuit een strijd tegen het vlees en bloed van een bepaalde dominee, maar temeer om de dwalingen door hem geleerd en verdedigd te weerleggen op grond van Gods Woord. Weer blijkt dat ds. Gerritsen (=ds. G) Wet en Evangelie vermengd, dat is het vermengen van vloek en zegen, het vermengen van Gods toorn en barmhartigheid, het vermengen van Gods wraak over de zonden en de verzoening door het bloed van Christus. Dat is ook het tegelijk getrouwd zijn met de eerste en Tweede Man, lees Rom. 7:1-4. Dat wil volgens ds. G zeggen dat, niet alleen het geloof in het heilig Evangelie, maar óók het geloof in Gods heilige wet levend maakt. Gods Woord leert ons dat de Wet ontdekt en ontgrond ten dode, en dat het Evangelie bedekt ten eeuwige leven. Ds. Gerritsen leert de overtuigingen der wet niet tot afsnijding en doding, maar zodanig dat een zondaar alrede levend gemaakt kan zijn en aan Gods kant met Christus verenigd kan zijn (zonder Hem te kennen) al is de oorzaak van zijn geestelijke doodstaat nog niet begraven in het graf van Christus.

Natuurlijk zal hij erin toestemmen dat niet de wet levend maakt (Gal. 3:21), maar dat het Gods Geest is Die levend maakt. Maar ds. G vergeet dat Gods Geest eerst de zonden levend maakt (Rom. 7:9) in het hart van een overtuigde zondaar, aler Hij de zondaar levend maakt door de kruisdood en opstanding de Heere Jezus Christus. Door de wet is de kennis der zonden (Rom. 3:20), en door de kennis en het gelovig inzien in de vervulde Wet (Jak. 1:25) in en door Jezus Christus is de vergeving der zonden. “Want gij hebt niet ontvangen den Geest der dienstbaarheid wederom tot vreze; maar gij hebt ontvangen den Geest der aanneming tot kinderen, door Welken wij roepen: Abba, Vader!”.... schrijft de apostel tot nader onderwijs aan de verlore christenen te Rome. Dus voordat zij de Geest der aanneming tot kinderen ontvingen, ontvingen zij eerst de Geest der dienstbaarheid tot schrik en vreze. Deze werking van Gods Heilige Geest neemt het uit Gods heilige wet en predikt dit tot een geestelijk oordeel in het hart van een (verkoren) zondaar. Lees hier wat bijv. Matthew Meade schreef:

“Iemand kan den Geest slechts hebben, als een Geest der dienstbaarheid op welke wijze de Geest in vele mensen werkt. De Geest der dienstbaarheid nu „is een werking van den Heiligen Geest door de Wet, overtuigende de consciëntie van zonde en van den vloek der Wet, en werkende in de ziel zulk een bevassing van den toorn Gods, dat de gedachten van God. zijn ziel verbaasd maken.” Deze Geest kan zijn, en is dikwijls, Zonder zaligmakende genade; de werking van dezen Geest was in Kaïn en Judas. Hoewel niemand" den Geest der aanneming ontvangt, tenzij hij eerst ontvangt den Geest der dienstbaarheid,, evenwel ontvangen velen den Geest der dienstbaarheid,, die nooit ontvangen den Geest der aanneming.” (uit: de bijna-christen ontdekt)

Thomas Boston over de Geest der dienstbaarheid

“Laten zij, die door de kracht van de Geest der dienstbaarheid, de wet voor zich hadden open gelegd in haar geestelijkheid, tot hun overtuiging, eens spreken en zeggen, of zij zichzelf bekwaam gevonden hebben om in dat geval hun harten daartoe te neigen. Nee, vonden zij niet, hoe meer dat licht in hun zielen scheen, hoe meer en meer hun harten onbekwaam waren zich daarnaar te voegen? Daar zijn sommigen die gebracht zijn geweest tot de kindergeboorte, die nog steeds in des duivels leger zijn en die uit hun ondervinding kunnen zeggen: licht, ingelaten in het verstand, kan geen leven geven aan de wil, om die bekwaam te maken zich naar de wet te schikken. Als zij wilden zouden zij daar getuigenis van kunnen geven. Maar neemt wat dit betreft het getuigenis van Paulus, die in zijn onbekeerde staat er ver vandaan was zijn uiterste onvermogen tot goed te geloven; maar Hij leerde dat door ondervinding (Rom. 7:9-13). Ik erken dat de natuurlijke mens een zeker soort liefde kan hebben tot de wet, maar hier ligt de kern van de zaak: Hij ziet op de heilige wet in een vleselijk optooisel, en zo denkt hij, terwijl hij een product van zijn eigen inbeelding omvat, dat hij de wet heeft, maar in feite is hij zonder de wet, want hij ziet die

voor alsnog niet in zijn geestelijkheid. Indien hij dit deed, zou hij vinden dat de wet de averechtse zijde van zijn eigen natuur is, waar zijn wil zich niet mee kan verenigen, totdat hij veranderd is door de kracht van genade (.....)

(...) de weeën van de nieuwe geboorte, het werk van de geest der dienstbaarheid aan uitverkoren zielen, met betrekking tot hun bekering, bewijzen dit. Hierbij worden zij duidelijk geleerd dat hun natuurlijke zondigheid en ellende onderworpen zijn aan de toorn van God. Dit vervult hun hart met vrees voor die toorn. Welnu, omdat deze Geest van dienstbaarheid geen andere is dan de Geest van God, wiens werk is te overtuigen van zonde, en van gerechtigheid en van oordeel (Joh. 16:8), moet dit getuigenis noodzakelijk waar zijn, want de Geest der waarheid kan geen onwaarheid getuigen. Ware gelovigen echter, die bevrijd zijn van de staat van toorn, ontvangen niet den Geest der dienstbaarheid wederom tot vreeze, maar zij ontvangen den Geest der aanneming tot kinderen (Rom. 8:15). En daarom, als er vrees van dien aard oprijst, nadat de ziel verenigd is met Christus, dan komt die voort uit de eigen geest, of uit een ergere.” (uit: De viervoudige staat)

U voelt nu misschien wel aan dat ds. G genade **voor** recht en geen genade **door** recht leert. De apostel Paulus spreekt in dit verband in zijn brief aan Timotheüs van leraren die niet weten wat zij leren noch bevestigen. Zeg mij nu eens, wanneer (volgens ds. Gerritsen) Gods Heilige Geest een dode zondaar levend maakt door de overtuigingen der wet, welk nut heeft dan nog de levendmakende bediening van het Evangelie...?? Maken de toegepaste beloftenissen des Evangeliums een zondaar dan nog meer levend, ofwel nog levendiger, als een soort overtreffende trap...?? Een zondaar is onder de heerschappij der wet of onder de heerschappij der genade (Rom. 6:14) Hoe wordt een zondaar dan overgebracht van de heerschappij der wet naar de heerschappij der genade...? Namelijk door het badwater der wedergeboorte, dat is door de kruisdood en het graf van de Heere Jezus Christus (Rom. 6:3-5), tot verzoening, en tot het afsterving van de heerschappij der zonden, en tot toegepaste en toegerekende rechtvaardigmaking en heiligmaking door Zijn heerlijke opstanding (Rom. 6:6-8, 1 Kor. 1:30). Ik zal de dwaasheid van dit on-Bijbelse onderwijs geleerd door ds. Gerritsen op grond van Gods Woord proberen aan te tonen, in de stille hoop en bede dat mijn Heere God het zou willen zegenen tot het openen van blinde ogen, tot de doorsteking van veler oren, en tot de besnijdenis van veler harten. Ik wenste ook wel dat ds. Gerritsen zich op grond van Gods Woord eens liet zeggen, tot verbrijzeling en tot vrijmaking. Dan zou hij z'n hemelhoge preekschuld gewaar worden en toch zekerlijk anders gaan leren en prediken. Dat schenke den Heere uit vrije genade om niet, om Jezus wil.

DE ONDERSCHIEDEN LEIDINGEN MET 'S HEEREN VOLK

Onderliggende vraag dateert nog uit een brief van eind 2008 waarin twee vragen werden gesteld. De ene vraag, over de betekenis van het groeien van de palmboom, is op korte termijn beantwoord. De beantwoording van de andere vraag heeft wel erg lang op zich laten wachten. De vraag gaat over de betekenis van het gezegde “Wat de een van voren leert, dat leert de ander van achter.” Wij zullen met de hulp des Heeren proberen er iets over te schrijven.

Ds. Gerritsen: Deze uitdrukking wordt onder Gods volk wel gebezigd en bevat tot op zekere hoogte een waarheid. Toch wordt van deze uitdrukking veel misbruik gemaakt. Wij mogen niet denken dat ermee bedoeld kan worden, aangaande de ware bekering, dat verlossing of dankbaarheid vóór het stuk der ellende geleerd kan worden. Wel is op te merken dat de een van Gods volk meer zakelijk wordt geleid dan de ander. De eerstgenoemde leert veelal in kortere tijd en meer opeenvolgend de kernzaken der ware bekering, zoals de inleving van het Godsgemis, de geestelijkheid van de wet en Gods rechtvaardigheid, en krijgt daar diepe inleidingen in. Zodat zulk een in het stuk van de overtuiging over zijn verdorvenheden en verlorenheid, Gods Woord ter bemoediging niet zo ervaart.

De ziel wordt meer verborgen ondersteund en zij kan van geen belofte spreken. Zo werkt de Heere in Zijn vrijmacht ook wel zonder tussenkommende bemoediging en belofte naar het gerichtelijke en doet het voor zulkeen al meer en meer een afgesneden zaak worden tussen God en de ziel.

DJK : Overtuig uzelf in dit citaat hoedanig Wet en Evangelie in het begin van zijn antwoord vermengd wordt! Ds. G spreekt over een ziel die gebukt gaat onder de overtuigingen der wet. De bemoediging die ds. G hier bedoeld neer te schrijven kunnen we vergelijken met een dief in het gevangenhuis die door zijn cipier bij tijden bemoedigd wordt om hem koest te houden. Dit zijn bemoedigingen van generlei waardij, ontvangen in het diensthuis der zonden onder de vloek en doem der wet. Deze bemoedigingen worden aan de verkorenen gegeven tot ondersteuning, opdat ze niet in wanhoop zouden eindigen en omkomen. Het is van Christus, maar Christus Zelf nog niet! Het is een proeven van Zijn gerechtigheid, maar nog niet het eten en drinken van zijn vlees en bloed tot vrijmaking en gerechtigheid, Joh. 6:53-56. Wat hebben onze vaders niet gewaarschuwd tegen deze droggronden die geen enkele eeuwigheidswaarde hebben. Lees daartoe eens de toetssteen van Theodorus Van der Groe. Dit theologische meesterwerk keert een mens binnenste buiten. Voor hen die bang zijn zichzelf te bedriegen kan dat geen kwaad, lezer. Voor hen die graag pleisteren met loze kalk zoals ds. G hier placht te doen, is dit boek wellicht een verschrikking om te lezen. Maar bedenk dat ge slechts ene ziel hebt, lezer. Wanneer u hier in de tijd een belangrijke beslissing neemt of een grote investering gaat doen, gaat u wellicht ook niet over een nacht ijs. Velen doen dit helaas wel wanneer het hun zielenheil betreft. Och, hoe onverstandig toch! Het is toch altijd beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. Uw einde zal uw begin uitmaken, lezer. Dan zal blijken of ge op een zandgrond hebt gebouwd of op het enig fundament, namelijk de steenrots Christi Jesu.

Een gevangene kan met het leiden van een voorbeeldig leven in zijn gevangenis geen vrij spraak ontvangen. Er zal een vergelding moeten komen! Er is immers een oordeel en vonnis op grond van een bepaalde wet tegen hem uitgesproken. Om nog een voorbeeld te noemen, iemand met een kankergezwel onder zijn leden kan met heel gezond eten zijn leven niet redden. Nee, er zal eerst gesneden moeten worden, aler er gezalfd kan worden. De oorzaak van de dodelijke ziekte zal eerst verwijderd moeten worden. Wat is de doodsoorzaak van de mens....? God sprak tegen Adam dat de ziel die zou zondigen de dood zekerlijk zou sterven. De zonden zullen er dus eerst tussenuit moeten, wil een mens op kunnen staan uit zijn zondengraf ten eeuwige leven. Daartoe moet de kwaal (de zonden) eerst aangewezen en blootgelegd worden, en daarna gedood door het Lichaam van Christus (Rom. 7:4) Want als de zonden nooit gaan leven, gaat een zondaar nimmer hunkeren om ervan verlost te worden. Maar velen zijn stiekem alrede verlost geworden aler de reden van hun doodstaat begraven is geworden in het graf van Jezus Christus. Dat zijn zielen die gekomen zijn tot aan de kindergeboorte maar nooit gebaard hebben, of in de kindergeboorte zijn blijven steken, omdat ze lucht gebaard hebben of geen kracht hadden om te baren. Hoe kan een moeder verblijdt en verlost zijn wanneer zij haar kind nog niet gebaard heeft....? Bij ds. Gerritsen is het wezenlijk allemaal mogelijk. Ik wenste wel dat hij er eens van terug kwam, en zijn dwalingen in mocht zien. Kan een ziel onder de vloek en doem der wet dan nooit eens een hoopje of een bemoediging krijgen. Jawel, maar dan moeten we eerder spreken van de liefdeslokkingen van het Evangelie, tot ondersteuning en tot bewaring tegen wanhoop. Het kan het glore van het Evangelie zijn, maar de ziel is dan nog immer onder de heerschappij der wet. Dat is een heerschappij van duisternis en donkerheid, van angst en vrees, van dienstbare werken zonder enig loon. Verstaat u, dus nog geen licht, nog niet verenigd met Christus omdat de zondaar nog niet is afgesneden van de heerschappij van zijn eerste man. Dat is Christus onder de wet! God begon Zijn bondsvolk Israël te verlossen door de tien gerichten ofwel de tien plagen die Hij over het diensthuis van Egypteland bracht. Ten laatste bracht God de dood over het diensthuis, en het verderf zou zijn intrede doen bij een ieder die niet geborgen was achter het

bloed van het onschuldig geslachte paaslam. Het bloed der verzoening moest gestreken worden aan de deurposten, en het vlees mocht niet rauw maar gebraden gegeten worden tot vereniging, met bittere saus en ongezuurde broden. Bij het geestelijk verkoren Israël is dat wezenlijk niet anders wanneer God de dood over hun diensthuis der zonden brengt.

Ds. Gerritsen: Wij vinden daarvan een voorbeeld in de bekering van Paulus (Hand. 9). In een weg van sterven aan zichzelf en het toevallen van God in Zijn recht wordt Christus ontdekt en geopenbaard, zodat Christus in Zijn Borgarbeid aan de ziel wordt verklaard en zij in kortere tijd mag ervaren dat Christus Zijn bloed heeft gestort om een gerechtigheid te verwerven voor Zijn offerande aan het kruis. Hier mag de ziel door de Heilige Geest weten dat op rechtsgronden een recht is verworven ten eeuwige leven bij God.

DJK : Ds. G probeert hier, vanuit de krachtdadige bekering van Saulus van Tarsen op de weg naar Damascus, waar Christus hem als een majestueus Rechter verscheen, aan te tonen dat Saulus daar alrede onder de heerschappij der genade was. Ik meen dat dit niet zo is, maar dat dit gebeurde op de derde dag van de drie dagen en nachten dat hij niet at noch dronk. Waarom denk ik dat? Namelijk om de volgende redenen: Op weg naar Damascus hield Christus hem de spiegel van Zijn heilige wet voor waardoor hij kennis kreeg aan zijn begane misdaden tegen de christenen. Door de wet is de kennis der zonden, en wanneer het gebod ingekomen is aldaar zijn de zonden in het hart van Saulus levend geworden. Daar was Saulus dus nog niet levend gemaakt, omdat zijn zonden nog niet in de dood van Christus begraven waren geworden, krachtens toepassing en toerekening. Christus is niet alleen een Middelaar van verwerving, maar ook van toepassing. Het verworven heil voor Saulus moest daar nog worden toegepast. Voor deze geestelijke toepassing maakt Gods heilige wet plaats als een tuchtmeester tot Christus, Gal. 3:23-24. Voordat Saulus in Christus Jezus geloofde, geloofde hij eerst zijn geestelijk oordeel, en was hij besloten tot op het geloof in Jezus Christus. Door dit geloof in Gods heilige wet, gewerkt door de Geest der dienstbaarheid (Rom. 8:15a), is hij in de drie dagen die erop volgden uiteindelijk gestorven aan Gods rechtvaardige eis tot een volkomen betaling. God eiste Zijn gerechtigheid en heiligheid op in het hart van Saulus, waarin Hij hem in zijn bondshoofd Adam volmaakt geschapen had. Toen gevoelde Saulus van Tarsen middels een hartverscheurend berouw innerlijk dat een Heilige en Rechtvaardige geen vereniging kan hebben met een onheilige en onrechtvaardige. In Hand. 22 vers 11a staat geschreven: *“En als ik vanwege de heerlijkheid deszelfs lichts niet zag...”* Hier werd Saulus geconfronteerd met de heilige Majesteit Gods...!! Waar Gods verdoemende recht nog niet is voldaan, en de zondaar zijn bestaan voor God nog niet verloren heeft, aldaar kan Christus Zich door Zijn verworven Geest vanuit het verzoenende recht nog niet openbaren tot verzoening, redding en vrijmaking. Want Hij is alleen een Behouder ten leve voor hen die hun leven verloren hebben door de weg van Gods heilige recht. Denk hierbij eens aan de ondergang in het water van de doop. Saulus moest dus eerst nog afrekenen met zijn vertoornd Rechter (Joh. 5:21-22), aler Christus als Borg kon tussen treden om de vergelding te betalen die Saulus in der eeuwigheid niet kon voldoen. De begane schuld lag er nog tussen en de toorn Gods moest nog geblust worden. Ten tweede, was Saulus van Tarsen die als farizeeër van doen en laten leefde, op de weg naar Damascus nog niet gestorven aan de heerschappij der dienstbaarheid, want hij zei: “Heere, wat wilt gij dat ik doen zal....” Hieruit blijkt duidelijk dat Saulus nog niet aan zijn doen en laten voor God gestorven was, Gal. 2:19a. Wat hier zijn leven nog was, moest hem de dood nog worden. De rijke jongeling en de spitsvondige wetgeleerde in Lukas 10:25 stelden de Heere Jezus een dergelijke vraag, vanuit hun diensthuis vanuit het opsieren en het opknappen van hun bestaan voor God, vanuit een verbroken werkverbond. Deze woorden van Saulus gaven eerder blijk van angst en vrees, en gaven (nog) géén blijk van een overbogen hart en evangelische liefde tot God. Deze vraag getuigde dus niet van een smeekbede geboren vanuit een onhoudbare nood, want God zei pas na drie dagen tegen

Ananias: “...want zie hij bidt” (Hand. 9:9-11), en pas na drie dagen preekte Saulus van Tarsen terstond de Christus, gelijk ook de Samaritaanse vrouw deed nadat Christus Zich aan haar verloren ziel had geopenbaard (Joh. 4:26-29). De vrede met God en de innerlijke blijdschap die alle verstand te boven gaat, zijn de zuiverste kenmerken van een pas verlore ziel. En daar kon Saulus op de weg naar Damascus nog niet van getuigen. Waar het nog geen vrede is, daar zijn de wapens nog niet neergelegd en is de oorlog nog gaande.

Ds. Gerritsen: De een zal deze zaken omtrent zichzelf met een sterker geloof oefenen dan de ander, naarmate de leiding des Heeren met haar is geweest en zoals het de Heilige Geest belijft. Doch daarna kunnen dezulken soms lange tijd hun geloof op Christus zo weinig oefenen en moeten zij soms droog, of soms in vijandschap over de aarde gaan vanwege deze weg, waarop zij niet hadden gerekend. Zij zijn jaloers op een teer, aanklevend leven, wanneer zij moeten inleven hoe laag het afloopt. Zij gaan soms lange tijd in een weg waarin zij weinig of geen geloof kunnen oefenen op hun ontdekte, lieve Borg en Zaligmaker. Zij treuren over hun vruchteloosheid.

DJK : Hoe kan een vrouw (=beeld van de verkoren Kerk) vruchten voortbrengen indien zij nog niet verenigd is met haar Tweede man door het zaligmakende geloof? Vruchten kunnen alleen worden voortgebracht door middel van geloofsgemeenschap met het Voorwerp des geloofs. Vanuit zijn verbroken werkverbond waarin hij van nature in geboren is, kan hij geen vruchten (meer) voortbrengen die Gode aangenaam zijn. Al hetgeen ds. G hier opsomt is gemoedelijk consciëntiewerk wat in de hel eindigt, als God het niet verhoedt. De apostel schrijft in zijn leerbrief aan de VERLOSTE christenen te Rome dat het de goedertierenheden des Heeren zijn die tot bekering leiden. Hier gevoelt een zondaar dat God goed is voor een slecht mens, c.q. voor een doorbrenger van Zijn goedertierenheden. Dit maakt het hart week, en doet wenen tot God over de zonden. Maar weet wel dat velen, waarbij het nooit tot een verlossingswerk gekomen is, ook vernederd en klein geworden zijn onder de goedertierenheden Gods. Er zijn er zelfs die de hemelse gaven gesmaakt hebben, en toch verloren zijn gegaan (Hebr. 6). Weet toch dat God te heilig en te rechtvaardig is om Zijn heilige recht te kunnen en willen verbuigen. God kon zelfs Zijn eigen Zoon op Golgotha niet sparen, zou Hij dan wel een verkoren zondaar sparen wanneer hij één plant met Christus wordt in zijn kruisdood en begravenis, lees Rom. 6:3-5....?? Zijnde met Hem begraven in den doop, in welken gij ook met Hem opgewekt zijt door het geloof der werking Gods, Die Hem uit de doden opgewekt heeft, Kol. 2:11-13. Een zondaar moet dus éérst met Christus gestorven en begraven zijn geworden, wil de verworven Geest van Christus hem op kunnen wekken ten eeuwige leven, Rom. 8:11, Gal. 4:4-7. En dit stelt ds. Gerritsen niet aan het begin (zoals de reformatoren) maar aan het einde van zijn verderfelijke standenleer, waarin hij een trapsgewijze ROOMSE rechtvaardigingsleer pretendeert. Gods Woord leert ons in Rom. 6 vers 7 : *Want die gestorven is, die is gerechtvaardigd van de zonden.* Gestorven waaraan? Aan Gods rechtvaardige eis tot een volkomen betaling jegens de schending van Zijn heilige wet! Zolang dit nog niet is geschiedt, is de zondaar nog niet afgesneden van zijn oude Adamswortel en kan hij dus geen vruchten voortbrengen door inlijving/inenting in de Tweede Adam door het zaligmakende geloof. Ds. G vermengt telkens het geloof in Gods heilige wet tot ontdekking en doding met het geloof in Gods heilig Evangelie tot bedekking en levendmaking. Let goed op wat nu volgt.

Ds. Gerritsen: De zaken omtrent recht en gerechtigheid en het sterven aan de wet waarop Christus Zich heeft geopenbaard, zijn hun niet vreemd gebleven, doch zij kunnen geen gelovig gebruik van Christus maken als het einde der wet. De Heere handelt zo vrijmachtig in Zijn doen en onderhandelingen. Doch zodra het licht hier weer over opgaat, mag de ziel de liefde van Christus oefenen. In de verdere gangen gaat zij de noodzaak ervaren te weten met een Drie-enig God verzoend

te mogen worden. De liefde tot God kan in deze weg zo een heimwee geven om door Christus met God verenigd te mogen worden.

DJK : Ds. G. stelt hier een onderscheid tussen een openbaring van Christus en Hem te hebben leren kennen als het einde der wet, maar toch is hen het sterven aan de wet niet vreemd gebleven, Rom. 7:4-6. Hoe is het toch mogelijk? Dat wil dus zeggen dat een geopenbaarde Christus nog geen geschonken Christus is door de weg van recht en gerechtigheid. Want, even verder schrijft hij dat de ziel een hunkering heeft om met een Drie-enig God verzoend te worden. Dan had de apostel Paulus kennelijk maar een schraal portie wanneer hij schrijft: *“Maar wanneer het Gode behaagd heeft, Die mij van mijner moeders lijf aan afgezonderd heeft, en geroepen door Zijn genade, Zijn Zoon in mij te openbaren...”*, Gal. 1:15-16. Er is een onderscheid tussen een heenwijzing naar Christus als de enige Weg van mogelijkheid tot zalig te kunnen worden, en tussen de openbaring van Zijn Persoon als tussentredende Borg en Middelaar middels de toegepaste beloftenissen des Evangeliums. Het eerste is een vergezicht op Hem vanuit het diensthuis der zonden waarbij een zondaar een Weg buiten zichzelf begint te zoeken tot zaligheid, het tweede is wanneer God de Vader een verkoren zondaar getrokken heeft tot de geloofsgemeenschap met Christus. Door de weg van kruisdood, graf en opstanding. Daarnaast vermengd ds. G de liefdeslokkingen des Evangeliums met de verbrijzelende liefde Christi. Er is wel degelijk een onderscheid tussen Gods opzoekende liefde in de toeleidende weg tot Christus, de trekkende liefde des Vaders, en de verbrijzelende liefde van Christus. Wanneer God een zondaar in beginsel komt op te zoeken dan stelt Hij hem schuldig jegens Zijn veelvuldige goedertierenheden aan hem bewezen, Rom. 2:4. Hier begint een zondaar zijn zonden te bewenen en vanuit zijn diensthuis van zonden tot God te kermen, gelijk de kinderen Israëls tot God riepen onder de geselslagen van Farao en zijn drijvers, Ex. 2:23-25, Ex. 6:3-6. Dit alles is dus nog immer onder de heerschappij en vloek der wet, lezer. Er kan hier dus nog niet van genade gesproken worden. Bedenk dat koning Saul ook eens verstoken lag achter de vaten, denk eens aan de geschreide tranen van Orpa. Toch zijn beiden nooit uit hun diensthuis verlost geworden. Dat is achteraf duidelijk gebleken. We moeten en kunnen dus nooit spreken en stellen dat er enige kennis van recht en gerechtigheid is, een kennis aan het sterven aan de wet, buiten de verzoening met Goddrie-enig. Een ziel kan vanwege het besef van noodzaak op zijn drukkend gemoed wel enige betrekking op deze zaken krijgen wanneer hij anderen daarvan hoort spreken, maar dat is geheel iets anders als een persoonlijk doorleefde kennis van deze zaken te hebben ontvangen.

Let wel, ds. G heeft het hier over de bevinding ofwel ondervindingen van Gods volk. Een onverzoend zondaar met Goddrie-enig behoort volgens ds. G dus ook al tot Gods volk. Onder Gods volk schaart ds. G dus verlost en onverlost. Dat betekent dat God Zijn heilige recht kan buigen en daarmee kan en wil onteren en ontheiligen. Dat betekent ook dat God gemeenschap kan hebben met ongerechtvaardigde zondaren. Om dit kloppend te maken heeft men het leerstuk van de rechtvaardiging van eeuwigheid verzonnen! Terwijl Gods Woord ons leert dat God buiten de verzoening en gemeenschap met Christus een Verterend Vuur is bij Wie niemand wonen kan. Er kan een hunkering en dorst zijn naar het Water des levens, maar de dorst is het drinken niet, en de honger is het eten niet. Hier wordt de dorst en de honger op één lijn gezet met het eten en drinken. Welk een misleiding! In Johannes Joh. 6:53-56 staat geschreven: *“....Die Mijn vlees eet, en Mijn bloed drinkt, die heeft het eeuwige leven; en Ik zal hem opwekken ten uitersten dage....”* Dit kunnen we ook omdraaien zonder Gods Woord in waarheid aan te tasten, dan krijgen we het volgende: Die Mijn vlees niet gegeten heeft, en Mijn bloed niet gedronken heeft, die heeft het eeuwige leven NIET. Waarom dan niet? Omdat alleen door het drinken en door het eten geestelijk Voedsel iemand gemeenschap en vereniging kan hebben en vernieuwde krachten ontvangen. Zolang Christus ons eten en drinken nog niet is geworden, kunnen wij niet opgewekt worden, en drinken we nog uit de bakken

die geen water houden, en eten we nog van de vruchten van onze eigen boze verdorven werken. De koopman van schone paarlen kon die Parel van grote waarde pas kopen toen hij alles verkocht had. De graver in de akker kon die gevonden Schat ook pas mijnen toen hij alles verkocht. De verloren zoon werd omhangen met een nieuw Kleed door zijn Vader toen hem zijn oude kleed was ontnomen.

Ds. Gerritsen: De Heere werkt naar Zijn welbehagen, doch de ziel zal steeds ervaren dat armen met goederen worden vervuld en rijken worden ledig weggezonden. Anderen hebben een meer geleidelijk werk des Heiligen Geestes ontvangen, waarin zij in hun gemis en overtuigingen van zonde soms wonderlijke liefdesuitlatingen ervaren, die zij niet kunnen verklaren. Zij worden meer geleidelijk tot het einde der wet gebracht, waardoor zij ook hun inwendige dood en vloekwaardigheid beginnen over te nemen. Doch daartussen geeft de Heilige Geest bij dezulken veelal bemoedigingen en beloften, waardoor er tijden zijn waarin er een aanklevend leven mag zijn in een ernstig zoeken, hopen, hongeren en dorsten (Matth. 5). Zij zijn in hoop en vrees en in gedurige benauwdheid vanwege hun overtredingen en zonden. Dezulken vinden veelal voor een tijd hun leven als in de weg van Ruth op de akker van Boaz. Zij mogen soms lange tijd uitgaan op de akker van Gods Woord en zij mogen gedurig een aar onder de prediking oplezen. In die weg worden zij bemoedigd en krijgen ze weer hoop en zijn ze soms heimelijk al bekeerd vanwege 's Heeren bemoeienissen, terwijl de meerdere Boaz veelal nog zo weinig bekend is gemaakt.

DJK : Alleen zij die vergaan van honger naar de gerechtigheid van Christus, zijn zalig en worden verzadigd met Zijn Beeld. Ik zal u er een paar noemen: de blindgeborene in Joh. 9:35-38, de moordenaar aan het kruis naast Christus, de bloedvloeiende vrouw, de roepende blinde Barthimeus, Zacheus de tollenaar, die ene melaatse van de tien roepende melaatsen. Zij braken door en werden door het zaligmakende geloof overgebracht van de heerschappij der wet naar de heerschappij der genade. Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen; en die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen.... Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekke; en Ik zal hem opwekken ten uitersten dage, lees Joh. 6:37-43. Zolang het hart nog niet gescheurd is van berouw, maar slechts de klederen, is het geen onhoudbare nood voor God geworden. Velen zijn stervende, maar weinigen daadwerkelijk gestorven, Rom. 6:7. Ds. G vergeestelijkt het boek Ruth vanuit zijn on-Bijbelse standenleer. Ruth was alrede door haar geschonken geloof gerechtvaardigd in het heidense Moab, alwaar zij Christus van verre heeft aanschouwt en omhelsd. Dit zaligmakende geloof openbaarde zich aan de grens tussen Moab en Kanaän, toen haar oude schoonmoeder Naomi haar beproefde. De woorden die zij aan de grens uitsprak was geen keuze die daar op dat moment pas viel, maar een belijdenis van haar geschonken geloof in Jezus Christus. Dit boekje wordt zodanig vergeestelijkt dat het schijnt of dat Boaz de zaligmaker van Ruth was. Maar niets is natuurlijk minder waar! Ruth was wel een beeld van de verkoren Kerk, wanneer we dit boek verklaren vanuit een stondelijke heilsleer in plaats vanuit de standelijke dwaalleer van ds. G. Ik zal u slechts één voorbeeld noemen. Wanneer Ruth het geroost koren met Boaz en zijn knechten mag eten, en zij verzadigd werd en overhield, is dit net zo'n geestelijk beeld van een zielsverlossing als toen Ruth door Boaz in de poort gelost werd, wanneer we het verstaan vanuit Joh. 6:32-33. Wij dienen het OT te verstaan vanuit het NT, en nooit andersom. Wie van het ware Brood des hemels mag eten wordt altijd verzadigd en houdt altijd over, vergelijk 2 Kon. 4:43-44. Denk ook aan de wonderbaarlijke spijziging door de Heere Jezus. Waar Hij spijs geeft blijft altijd over, lezer! Want in God is immers geen einde. Hier waren de toonbroden in het heilige van de tabernakel ook een beeld van. Het wees alles heen naar de Messias Die in het vlees komen zou, opdat de erfschuld en overtredingen van Zijn verkorenen in Zijn vlees veroordeelt zouden worden, Rom. 8:2-3.

Ds. Gerritsen: Wat is het schadelijk om heimelijke gronden te leggen in het oplezen van aren! Want Ruth is altijd nog een Moabitische gebleven met alle aren die zij eerlijk had gekregen in haar werkzaamheden op de akker. Maar we lezen dat er noodzakelijk een tijd moest aanbreken dat de oogst voorbij was. Zij mocht daarna nog wel een onderhoudend leven vinden. Maar haar uitgaan om aren te rapen was er niet meer. Droog en moedeloos onder de prediking. Naómi zei: “Zit stil, mijn dochter, totdat gij weet hoe de zaak zal vallen; want die man zal niet rusten, tenzij dat hij heden deze zaak voleind hebbe”, Ruth 3:18. Ruth kon niet stilzitten, want zij was gewend door dagelijks uit te gaan het leven te vinden in haar werkzaamheden. Doch de gerste- en tarweoogst waren voleindigd! Er was niets meer op de akker te vinden. Wat hield zij toen over? Een lieve vriendin en schoonmoeder Naómi, van wie zij dacht dat zij haar niet meer begreep. Doch het onderwijs dat Naómi mocht geven, kwam van een meer geoefend christin. Naómi zag dat het noodzakelijk was voor Ruth om een andere gang in haar leven te leren kennen. Haar leven was zo anders geworden, want er waren geen aren meer te vinden en Boaz zag zij daar ook niet meer. Hoe kon zij ooit nog tot een huwelijk komen met Boaz? Zij ontving geen aren meer waarin de smaak van de liefde van Boaz zo geproefd werd. Als Naómi dan in Ruth 3:18 zegt: “Zit stil, mijn dochter,” kon Ruth onmogelijk stil zijn, want met het werkverbond was zij nog niet vastgelopen. Zo moest Ruth aan het eind komen met haar werkzaamheden en ervaren dat er nog een ander nader in de bloedband was om haar te lossen.

DJK : De allegorische standenleer ten top gevoerd! Alsof Boaz de zaligmaker van Ruth was. Liggen er dan geen schone beelden in het boek Ruth? Natuurlijk wel, maar het blijven geestelijke beelden die we telkens los van elkaar moeten beschouwen door en vanuit de rechtvaardigingsleer der apostelen. Anders gaan de Bijbelboeken elkaar tegenspreken. Lees verder in deze onderstaande link.

<http://www.dewoesteweg.nl/wp-content/uploads/2009/09/vragen-over-het-bijbelboek-ruth.pdf>

Ds. Gerritsen: O, wat blijkt dat een ziel na ontvangen genade nog verder uit haar werken gezet moet worden. Hoewel zij standelijk haar verlorenheid een weinig heeft ingeleefd, waardoor Christus niet geheel vreemd is gebleven, toch is het zo noodzakelijk dat zij al meer uitgewerkt raakt en aan de weet komt, dat de werkzaamheden omtrent de wet en haar eigen behoud, niet nader tot de meerdere Boaz brengen. De wortel in Adam moet ontdekt worden. De Heere gaat een afgesneden zaak in het gericht houden. Daar weten zij dat hun werkzaamheden ophouden en komen zij aan Gods kant. Deze weg is noodzakelijk, opdat zij Gods rechtvaardigheid in het straffen van hun zonde gaan goedkeuren en overnemen.

DJK : Bij ds. G begint het ontdekkende werk Gods meteen met statelijk ‘ontvangen genade’, zoals hij hierboven schrijft. Daar weet de zondaar dan wel niet van, maar aan de zijde Gods is de zondaar alrede van eeuwigheid gerechtvaardigd. Het is werkelijk een Godonterende leer, lezer! Men is al bedekt zonder geheel te zijn ontdekt en te zijn gestorven.

Lees hier wat ik daar over schreef.

<http://www.dewoesteweg.nl/wp-content/uploads/2010/01/weerlegging-ws-dwaalleer-ds-f-mallan-omtrent-rechtvaardiging-van-eeuwigheid.pdf>

<http://www.dewoesteweg.nl/wp-content/uploads/2010/03/mailwisseling-met-betuwnaar-omtrent-rechtvaardiging-van-eeuwigheid1.pdf>

Ds. Gerritsen: *Zo komt er echt plaats voor een volkomen Zaligmaker, Die Zich in Zijn offerande en bloedgerechtigheid ontdekt en wegschenkt door het zielzaligend geloof. O, lieve vrede en hemelse verwondering als de ziel Christus van God geopenbaard mag krijgen, zoals Paulus ervan spreekt in Handelingen 9:20. God bevredigd tegenover een doemwaardig zondaar door de kruisverdienste van Christus. Daarom, dat we elkaar toch maar veel mogen opwekken om geen grond te leggen in onze werkzaamheden. God zal in Christus aan Zijn eer komen, zodat wij dan bij bevinding weten Wie alleen de eer toekomt. De werkzaamheden niet. De aren niet. Christus alle eer. Hij gaf Zich vrijwillig tot een brand- en zoenoffer door Zijn ontzaglijk bitter lijden. God de Vader alle eer, want Hij gaf Zijn Zoon, om op Hem alle toorn over de zonde van Zijn Kerk uit te gieten en in Christus' offerande de Kerk van alle eeuwigheid lief te hebben. Maar o, de liefde van God de Heilige Geest, Die het op Zich nam om in het volmaakte welbehagen des Vaders en des Zoons, de arbeid van Christus in de harten van Zijn verkorenen te gaan verklaren. De Heilige Geest wordt Inwoner bij degenen die Hij wederbaart. Maar o, wat wordt de Heilige Geest veel tegengestaan in de ziel en wel in het werk der overtuiging om zich geheel over te leren geven tot overbuiging, voor het eerst en steeds bij vernieuwing. Toch gaat de lieve Heilige Geest niet meer weg uit de ziel, ondanks dat de ziel het gehele leven door, opnieuw Hem blijft bedroeven en tegenstaan door haar verdorvenheden. De Heilige Geest maakt plaats voor Christus en voor Zijn weldaden en blijft de ziel onderwijzen, maar de ziel wijkt steeds weer af van het onderwijs dat de Heilige Geest haar gaf.*

DJK : *“Zo komt er plaats voor de Zaligmaker.....De Heilige Geest maakt plaats voor Christus en voor Zijn weldaden” en toch is er volgens ds. Gerritsen aan Gods kant alrede genade ontvangen.....echter zonder Christuskennis. Al dit zogenaamde genadewerk kan nog twee kanten op vallen, lezer. Het kan uitlopen tot de kruisdood en opstanding met Christus, maar het kan ook weer over gaan. Lees nogmaals het korte citaat van Matthew Meade over de Geest der dienstbaarheid, wat ik u eerder in deze weerlegging citeerde. Waar er nog plaats gemaakt moet worden, daar is die plaats door de verworven Geest van Christus nog niet ingenomen. Die de Zoon heeft die heeft het leven, Die de Zoon niet heeft die heeft het leven niet, 1 Joh. 5:12. Lees ook hier wat onze godzalige kanttekenaren opmerkten over de geestelijke levendmanking bij Efeze 2 vers 1-5 : “En u heeft Hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart door de misdaden en de zonden; In welke gij eertijds gewandeld hebt, naar de eeuw dezer wereld, naar den overste van de macht der lucht, van den geest, die nu werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid; Onder dewelke ook wij allen eertijds verkeerd hebben in de begeerlijkheden onzes vleses, doende den wil des vleses en der gedachten; en wij waren van nature kinderen des toorns, gelijk ook de anderen; Maar God, Die rijk is in barmhartigheid door Zijn grote liefde, waarmede Hij ons liefgehad heeft, Ook toen wij dood waren door de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus; (uit genade zijt gij zalig geworden)” Met de volgende kanttekeningen:*

19) levend gemaakt

Dat is, uit den dood der zonde verlost, door onze rechtvaardigmaking en wedergeboorte, gelijk terstond hierna verklaard wordt.

20) met Christus

Want als Christus, die om onzer zonden wil gestorven was, is opgewekt zo heeft Hij metterdaad betoond dat Hij de schuld onzer zonde en het lichaam onzer zonden had teniet gedaan: hetwelk Hij eerst voor ons, en daarna ook in ons heeft volbracht uit kracht Zijns doods en Zijner opstanding, Rom. 4:25, en Rom. 6:6,7,8, als Hij ons het geloof heeft geschonken, door het geloof heeft gerechtvaardigd, en door Zijn Geest heeft vernieuwd en geheilgd. Zie 1 Cor. 1:30.

Vergelijk dit met Efeze 1 vers 13:

In Welken ook gij zijt, nadat gij het woord der waarheid, namelijk het Evangelie uwer zaligheid gehoord hebt; in Welken gij ook, nadat gij geloofd hebt, zijt verzegeld geworden met den Heiligen Geest der belofte.

46) verzegeld geworden

Deze wijze van spreken is genomen van de mensen, die tot versterking van enige beloften verzegelde brieven plegen te geven, en dat menigmaal met opdrukking van hun eigen wapen of beeld. De beloften van de vergeving onzer zonden, van onze aanneming tot kinderen en onze eeuwige erve, worden ons gedaan door het Evangelie, en worden door het geloof ons toegeëigend. De verzegeling des Geestes, die daarbij gevoegd wordt, is de wedergeboorte of vernieuwing van Gods beeld in ons, waarmede Hij onze zielen begaaft en daarop drukt, als wij in Christus geloven, om ons meer en meer te verzekeren van de uitvoering van zijne beloften, 2 Cor. 1:21,22, en 2 Cor. 3:18. En betuigt bovendien hetzelfde aan ons gemoed, als met een Goddelijke inspraak, waarover wij ook God als onzen Vader durven aanroepen, Rom. 8:15; Gal. 4:6, en roemen op de hoop der heerlijkheid Gods; Rom. 5:2, en Rom. 8:38-39.

Lees ook hier wat de oud-gereformeerde Maarten Luther opmerkt over de genade Gods in Christus en over een waar geloof in zijn verhandeling over de Galatenbrief, bij hoofdstuk 2 vers 4 en 5:

“Het ware Evangelie is, dat de werken of de liefde geen verfraaiing en voltooiing van het geloof zijn, maar dat het geloof op zichzelf een gave van God en een Goddelijk geschenk in het hart is, dat het geloof daarom rechtvaardigt, omdat het Hem Zelf, de Heiland Christus, aangrijpt. Het menselijk verstand heeft als thema de wet: dat heb ik gedaan, dat heb ik niet gedaan. Het geloof echter, als het goed functioneert, heeft geen ander thema dan Jezus Christus, de Zoon van God, overgegeven voor de zonde van de wereld. Het geloof legt niet de nadruk op de liefde, het zegt niet: wat heb ik gedaan, wat heb ik gezondigd, wat heb ik verdiend? Maar, wat heeft Christus gedaan, wat heeft Hij verdiend? Dan zegt de waarheid van het Evangelie: Hij heeft je vrij gekocht van de zonde, van de duivel, van de eeuwige dood. Het geloof erkent dat het in de persoon van Jezus Christus vergeving van zonden en eeuwig leven heeft. Wie daaraan voorbijgaat, heeft niet het ware geloof, maar een geflatteerd geloof, een eigen mening en wendt de blik van de belofte naar de wet, die hem doet schrikken en tot wanhoop brengt.

Daarom, wat de sofisten geleerd hebben over het geloof dat rechtvaardig maakt als het door de liefde vorm gekregen heeft, dat is echt monsterachtig. Alleen het geloof rechtvaardigt, dat Christus, de Zoon van God, aangrijpt en waaraan door Hem glans verleend wordt; niet het geloof met inbegrepen liefde. Want het is noodzakelijk, wil het geloof vast en zeker zijn, dat het niets anders aangrijpt dan Christus alleen en het kan in de strijd en in het verschrikte gemoed nergens anders op steunen dan op deze verbinding, namelijk geloof en Christus. Daarom wie Christus in het geloof aangrijpt, hij moge door de wet verschrikt en door de menigte van zijn zonden bezwaard zijn, hij kan er toch in roemen dat hij rechtvaardig is. Op welke wijze of waardoor? Door de edelsteen Christus, dat het geloof bezit. Dat zien de tegenstanders niet in, daarom werpen zij de edelsteen Christus weg en zetten de liefde in Zijn plaats, waarvan ze zeggen dat die de edelsteen is. Omdat zij echter niet weten wat geloof is, is het onmogelijk dat zij geloof hebben, nog minder kunnen zij anderen in het geloof onderwijzen. Wat zij wel hebben, dat is een droom, een mening en natuurlijk verstand, maar geen geloof.”

Luther over de zekerheid van het geloof

Dit is de ware heilzame leer van het Christelijk geloof, namelijk, dat deze gewisse verzekering en dit getuigenis van de Heilige Geest, in het hart moeten zijn, zodat het geheel niet twijfelt, dat wij door Christus, Gods kinderen zijn, vergeving van zonden en het eeuwige leven hebben, en dat wij ook moeten weten, dat God met alle ernst dit geloof eist en verbiedt om hieraan te twijfelen, als Hij zegt: Die in den Zoon van God gelooft, heeft de getuigenis in zichzelf; die God niet gelooft, heeft Hem tot een leugenaar gemaakt, dewijl hij niet geloofd heeft de getuigenis, die God getuigd heeft van Zijn Zoon (1 Johannes 5:10). Hiermee is de schandelijke, verdoemde, duivelse leer der papisten, die

hiertegen zonder schaamte voorgeven, dat het goed is als je twijfelt, en dat een christen moet twijfelen aan de genade, op een geweldige manier in de bodem geslagen. Dat is zoveel geleerd: dat het goed is Gods getuigenis niet te geloven! en dit is niet anders dan God een leugenaar noemen, de Heere Christus lasteren en te schande maken, de Heilige Geest in het openbaar op de mond slaan, en zo wezenlijk en waarachtig de mensen tot de onvergeeflijke zonde en lastering tegen de Heilige Geest te brengen en daarin vast te maken, zodat ze tot de duivel moeten varen en geen heil of troost van hun zaligheid ooit zullen hebben. *Crucigers Sommerpostille (1544)*, vgl. WA 21, 288, 16-30.

Ds. Gerritsen: Daarom zijn er omtrent de lieve Heilige Geest soms menselijke neigingen om God de Heilige Geest meerdere eer te geven. Maar nee, al is het dat men bij elke geloofsoefening omtrent een der Personen in het Goddelijke Wezen weer geneigd is de ene Persoon meer eer te geven dan de Andere, toch is dit niet goed. Het is als een cirkel, zodat men door het geloof van de ene Persoon tot de andere Persoon wordt geleid. Gelijke, volmaakte eer komt de Vader, de Zoon en God de Heilige Geest toe! Helaas, wat moeten wij in de tijd zien dat het zaligmakend werk omtrent Christus en Zijn verdienste weinig wordt beoefend. Waar zou de oorzaak liggen? Geachte vraagsteller, we hebben getracht iets te schrijven over de onderscheiden wegen die de Heere met Zijn Kerk houdt. We hebben geprobeerd aan te tonen dat er zijn die in een kortere weg zakelijk tot Christus worden geleid. Maar die daarna veelal moeten inleven wat een bekommerde ziel in een weg van hongeren en dorsten, vallen en opstaan, soms heel lang moest gaan, aler de helderheid des geloofs omtrent Christus en Zijn kruisverdiensten mocht doorbreken. Bedankt voor uw vraag, en de Heere doe u behoren bij degenen over wie we mochten schrijven.

DJK : Geliefde lezer, ik hoop hiermee een weinig te hebben aangetoond hoedanig ds. Gerritsen het geloof van het metterdaad in Christus geloven heeft gescheiden. Dat heeft niet alleen hij, maar ook vele anderen met hem gedaan. Wat hij leert kan daarom geen (oud) gereformeerde leer meer genoemd worden. De apostel noemt het oud-wijfse fabelen in zijn brief aan Timotheus. Ik heb u laten lezen waarom. Het is werkelijk een zielsmisleidende leer wat hij hier placht te verdedigen. Geloof het niet, want u komt bedrogen uit. Van der Groe heeft het destijds al gezegd dat het waar zaligmakende geloof nooit gescheiden mag worden van het metterdaad in Jezus Christus geloven tot gerechtigheid. Het achtte deze voorstelling net zo dwaas als de hitte van het vuur te kunnen scheiden. Bedenk dat een ziel een betrekking op Christus gehad kan hebben, hij kan Hem geproefd en gesmaakt hebben als een hemelse gave Gods, maar als het niet verder komt dan dat.....dan is de inhoud van Hebr. 6:1-6 voor hem te vrezen. Wij moeten daarom niet alleen proeven, maar eten en drinken tot zaligheid en vrede, opdat we nimmermeer zullen hongeren en dorsten. (Lees Joh. 6:37-56) We moeten niet alleen zoeken en vinden, maar ook kopen en mijnen. Bedenk dat de koopman van schone paarden, en de graver in die akker die een Schat vond, pas konden kopen en mijnen toen zij alles verkocht hadden. Er moeten niet alleen barensweeën zijn, maar ook een Kind gebaard worden. Hoe en wanneer baart een moeder haar kind? Namelijk, wanneer ze geen kracht meer heeft om te baren! Dan wordt haar kindje dwars door de onmogelijkheid van angst en pijn geboren. Het zijn maar enkele beelden, maar dat is de weg van Gods heilige recht, lezer. De weg van verdoeming en verzoening door toegepaste voldoening. De weg van de geestelijke kruisdood gestorven zijn, en met Hem opgestaan zijn tot een nieuw leven. Onze reformatoren spraken van de drie grote kenmerken des geloofs, namelijk: kennis, vertrouwen en toestemming. Daar hoor je bij ds. Gerritsen niet van. Hij spreekt in zijn bovenstaand onderwijs over genade waar nog geen genade geschonken is. Want genade wordt in een geestelijk gericht geschonken nadat een zondaar geheel verloren is gegaan, zijn oordeel en vonnis gemijnd hebbende, en wordt opgericht door een Rechter die een verkoren zondaar vrijspreekt op grond van

een aangebrachte borgtocht door Christus Jezus en Dien gekruist. Lees hier wat Zacharius Ursinus opmerkte over een waar zaligmakend geloof:

“Het is zeer vertroostend voor de zondige mens, dat hij weet, dat er een middel en ook een Middelaar is, waardoor hij van de verdiende straf der eeuwige verdoemenis kan verlost en de eeuwige gelukzaligheid kan deelachtig worden; zoals in de voorafgaande Zondagen geleerd en bewezen is. Maar de zondaar kan daardoor nog geen volkomen troost genieten, of hij zal bovendien verzekerd moeten zijn van het feit, dat ook hij die verlossing deelachtig zal worden; en om daarvan zeker te zijn, moet hij eerst weten wie het zijn, die deze verlossing zullen verkrijgen, alsook door welke middelen, opdat hij zich onderzoeken kan, of hij dat middel bezit en dus onder de verlostten gerekend mag worden.”

Het rechtvaardigend geloof is, volgens de Catechismus, Vraag 21 „niet alleen een zeker weten of kennis, waardoor ik alles voor waarachtig houd, hetgeen God ons in Zijn Woord geopenbaard heeft; maar ook een vast vertrouwen, hetwelk de Heilige Geest door het Evangelie in mijn hart werkt, dat niet alleen anderen, maar ook mij vergeving der zonden, eeuwige gerechtigheid en zaligheid van God geschonken is, uit loutere genade, alleen om de verdiensten van Christus' wil.”

Hiertoe wordt vereist :

Kennis, Want een onbekende leer kan men niet geloven, maar men moet ze eerst kennen en verstaan, eer men ze gelooft. Dit dient tot weerlegging van het „ingewikkelde” geloof van het pausdom, waar men beweert te geloven hetgeen „de kerk” gelooft, zonder het geloof van die kerk te kennen of te verstaan. Reden, waarom Bastingius en Lansbergen zeggen: „Dus kan het oprechte geloof ook zonder wetenschap of kennis niet zijn of bestaan”, vgl. Jes. 53 : 11: „Door Zijn kennis zal Mijn Knecht, de Rechtvaardige, velen rechtvaardig maken, want Hij zal hunne ongerechtigheden dragen”, en Joh. 17 : 3: „Dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, den enigen waarachtigen God en Jezus Christus, Dien Gij gezonden hebt.” Daarom spreekt Petrus, belijdenis doende van zijn geloof, Joh. 6 : 69: „Wij hebben geloofd en bekend, dat Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods.”

Toestemming, waardoor men voor waarachtig houdt alles wat God in Zijn Woord geopenbaard heeft. Want er zijn vele spotters, die het voor fabelen houden, van wie Petrus te voren gezegd heeft, dat er in de laatste tijden velen zullen zijn, 2 P. 3 : 3. Daarom wordt het geloof door de apostel Paulus ook „een bewijs” genoemd, Hebr. 11 : 1, d.w.z. dat men daarvan overtuigd is en de waarheid ervan duidelijk bemerkt. Johannes de Doper zegt ook, dat zij die geloven, Gods getuigenis aannemen en verzegelen”, Joh. 3 : 33, d.w.z. dat zij het voor vast en zeker houden, en het a.h.w. ondertekenen of onderschrijven, dat God waarachtig is.

Een vast vertrouwen, waardoor het van de andere (geloven n.l.) wezenlijk verschilt. Dit vertrouwen is een toeëigening van de genadige kwietschelding der zonden door en om Christus' wil. Zo'n vertrouwen behoort onafscheidelijk bij het ware geloof. Want door een blote kennis, gepaard met toestemming, kan niemand zalig worden, aangezien „de duivelen ook zo geloven en sidderen”, Jak. 2 : 19. Daarom voegt de Apostel het vertrouwen bij het geloof, Ef. 3 : 12: „In Denwelke (n.l. Christus) wij hebben de vrijmoedigheid en den toegang met vertrouwen door het geloof aan Hem”; en in Hebr. 11 : 1 wordt het geloof „een vaste grond der dingen die men hoopt” genoemd. De eigenschap van dit geloof is: zich in God gerust te stellen en te verbidden vanwege dit zo grote goed. De Werkmeester van het geloof is de Heilige Geest; zie Vraag 65. Het instrument, waardoor het gewerkt wordt, is het Evangelie, waaronder ook het gebruik der sacramenten begrepen is. De zetel van dit geloof is de wil en het hart van de mens, Rom. 10 : 10: „Met het hart gelooft men ter rechtvaardigheid.” Zo is dan dit rechtvaardig- of zaligmakende geloof onderscheiden van de andere soorten geloof, aangezien dit geloof alleen een vast vertrouwen is, waardoor wij ons Christus' verdienste toeëigenen. En dat geschiedt, wanneer wij stellig geloven, dat de gerechtigheid of verdiensten van Christus ook ons geschonken en toegerekend worden. Een vertrouwen is een

werkzaamheid van het hart en de wil, daar ze een bepaald goed zoeken en daarop met blijdschap rustig steunen; of: (vertrouwen is) zich geheel op een zaak verlaten, zoals ook de betekenis is van het Griekse woord „pistis”, waarmee het geloof wordt uitgedrukt. Het is ook onderscheiden van het historisch geloof, omdat het rechtvaardigend geloof wel het historisch geloof in zich bevat, maar het historisch geloof is niet voldoende voor een rechtvaardigend geloof, zo min trouwens als de andere twee.

Maar wat het rechtvaardigend geloof eigenlijk is, verstaat niemand dan wie gelooft en met dit geloof begiftigd is; zoals iemand die nooit honing proefde, de smaak ervan niet kent, hoeveel hij dan ook over zijn zoetheid hoorde. Want iedere gelovige bevindt bij zichzelf - wat hij aan anderen uiteenzetten kan - het volgende: Hij gelooft, dat alles wat in de Schrift begrepen is, waar en van God is. Hij voelt zich verplicht, om al deze dingen vast te geloven en te omhelzen. Want, zo redeneert hij: Is dit Woord waar en Goddelijk, dan is het ook billijk, dat ik het geloof. In dit alles aanschouwt, omhelst en eigent hij zich in het bijzonder de belofte des Evangelies toe, met betrekking tot Gods genade of vergeving der zonden, en het schenken van de gerechtigheid en het eeuwige leven aan alle gelovigen, om Christus' wil en dóór Hem. Want „die in den Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven”, Joh. 3 : 36. Door dit vertrouwen rust hij vast op Gods tegenwoordige genade jegens hem, en op grond daarvan mag hij het volgende besluit vaststellen inzake de toekomstige genade: Aangezien God mij nu zo liefheeft en mij zulke grote goederen geeft, zal Hij mij ook voor eeuwig behouden. Want Hij is onveranderlijk en Zijn genadegiften zijn onberouwelijk.” Krachtens deze (verkregen) goederen ontstaat er blijdschap in het hart en een vrede in de consciëntie, die alle menselijk begrip te boven gaat. Hij heeft een wil en ernstig voornemen, om God in alles wat Hij wil, gehoorzaam te zijn, en dat: zonder enige uitzondering, door alles, wat God wil dat gedaan en geleden wordt, te doen; ook al raast en tiert de duivel en de wereld nog zo hevig. Wie gelooft, die ervaart deze dingen in zich, en wie deze dingen in zich ervaart, die gelooft werkelijk.